

Związek Polaków na Białorusi

Po rozpadzie ZSRS Polacy z Białorusi utworzyli szereg organizacji i stowarzyszeń kulturalno-oświatowych w celu kultywowania swej tożsamości narodowej. Do 2005 r. (kiedy został zdelegalizowany przez władze) największą z nich był *Związek Polaków na Białorusi* z siedzibą w Grodnie, który liczył wtedy ok. 20-22 tys. członków. Po nieuznanym przez władze białoruskie wyborze na prezesa ZPB Andżeliki Borys w 2005 r., władze RB wyznaczyły nowy, posłuszny „zarząd” *Związku Polaków na Białorusi* (obecnie kierowany przez Aleksandra Songina), odbierając następnie strukturom dotychczasowego ZPB większość (15) ufundowanych przez Polskę tzw. *Domów Polskich*. Wobec działaczy uznających zarząd kierowany przez A. Borys zastosowano różne formy szykan i represji. Pomimo presji, *Związek Polaków na Białorusi* prowadzi nadal działalność statutową w sferze kultury i oświaty. 10 grudnia 2016 r. Andżelika Borys została wybrana na prezesa ZPB, zastępując na tym stanowisku Mieczysława Jaśkiewicza. W czasie kolejnego, X Zjazdu ZPB który odbył się online w dniu 20.03.2021 r., została ponownie wybrana na prezesa ZPB.

Przy ZPB działa szereg stowarzyszeń środowiskowych, takich jak: *Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej*, *Stowarzyszenie Polaków Ofiar Represji Politycznych - Sybiracy*, *Stowarzyszenie Kombatantów Polskich*, *Towarzystwo Plastyków Polskich*, *Polskie Towarzystwo Lekarskie*, *Klub Inteligencji Polskiej*, *Towarzystwo Młodzieży Polskiej*, chóry, zespoły artystyczne. Ważna jest działalność liczącego ok. 2.500 członków *Stowarzyszenia Polska Macierz Szkolna*, zajmującego się działalnością oświatową, skierowaną głównie do nauczycieli języka polskiego oraz do młodzieży. Przy PMS działają: *Duszpasterstwo Nauczycieli*, *Klub Studentów Polskich* skupiający stypendystów Semper Polonii, *Wspólnota Młodej Polonii*, *Uniwersytet III wieku* i inne.